

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 10 września 2013 r.

Poz. 5649

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.443.2013 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 6 września 2013 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXVI/186/2013 Rady Gminy Pawonków z dnia 29 lipca 2013r. w sprawie uchwalenia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Pawonków w częściach określonych w:

- § 5 ust. 1 pkt 1 regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Pawonków, stanowiącego załącznik nr 1 do przedmiotowej uchwały (dalej jako „regulamin”) w zakresie wyrazów „udziału w wycieczkach i obozach”, jako sprzecznej z art. 90d ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.), dalej jako „ustawa”,
- § 12 ust. 5 regulaminu, jako sprzecznej z art. 90e ust. 3 ustawy o systemie oświaty w związku z art. 7 Konstytucji RP.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 29 lipca 2013r. Rada Gminy Pawonków podjęła uchwałę w sprawie uchwalenia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Pawonków.

Podstawę do podjęcia przedmiotowej uchwały stanowi przepis art. 90 f ustawy o systemie oświaty. Zgodnie z nim, rada gminy uchwała regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy, kierując się celami pomocy materialnej o charakterze socjalnym, w którym określa w szczególności:

- 1) sposób ustalania wysokości stypendium szkolnego w zależności od sytuacji materialnej uczniów i ich rodzin oraz innych okoliczności, o których mowa w art. 90d ust. 1 ustawy o systemie oświaty;
- 2) formy, w jakich udziela się stypendium szkolnego w zależności od potrzeb uczniów zamieszkałych na terenie gminy;
- 3) tryb i sposób udzielania stypendium szkolnego;
- 4) tryb i sposób udzielania zasiłku szkolnego w zależności od zdarzenia losowego.

Powyżej wskazane formy pomocy materialnej mogą być udzielane na zasadach określonych w art. 90d i 90e ustawy. To w tych przepisach znajduje się katalog form, w jakich może być udzielone stypendium i zasiłek szkolny. Według art. 90d ust. 1 i ust. 2 ustawy, stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-

wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe, z zastrzeżeniem art. 90 d ust. 12. Formy stypendium szkolnego również są określone w ustawie o systemie oświaty. Według przepisu art. 90d ust. 2, stypendium może być udzielone w formie:

- 1) całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą;
- 2) pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności zakupu podręczników.

W ramach wyjątku od powyższej zasady, stypendium szkolne może być udzielone również w formie świadczenia pieniężnego, na zasadach określonych w art. 90d ust. 5 ustawy.

Organ nadzoru zauważa, że udzielenie stypendium socjalnego dla uczniów jest możliwe jedynie w formie, o której mowa w art. 90d ust. 2 i pomoc ta może stanowić pokrycie kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą. Oznacza to, że gmina nie ma prawnej możliwości wydatkowania środków publicznych na pokrycie innych kosztów niż te, które zostały wymienione w tym przepisie ustawy.

Tymczasem Rada Gminy Pawonków w treści § 5 ust. 1 pkt 1 regulaminu wskazała, iż stypendium szkolne może być udzielane uczniom również w formie całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych poza szkołą, w szczególności udziału w wycieczkach i obozach. Zdaniem organu nadzoru możliwość pokrycia kosztów udziału w wycieczkach i obozach nie mieści się w delegacji do podjęcia przedmiotowej uchwały, toteż należy stwierdzić nieważność uchwały w tej części.

Niezależnie od powyższego należy wskazać, że ustawodawca kształtując upoważnienie organu stanowiącego do wydania przedmiotowej uchwały, precyzyjnie wskazał, które kwestie pozostawił regulacji jednostki samorządu terytorialnego. W przypadku aktów prawa miejscowego przekroczenie delegacji ustawowej stanowi istotne naruszenie prawa. Rada gminy obowiązana jest przestrzegać zakresu udzielonego przez ustawę upoważnienia w zakresie tworzenia przepisów wykonawczych, a w tych działaniach nie może tego upoważnienia zawęzać i przekraczać. Wydając akty będące źródłem powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej na obszarze danej gminy (art. 87 ust. 2 Konstytucji RP) rada musi respektować zakres delegacji zawartej w aktach prawnych wyższego rzędu, powstrzymując się od wypełniania ich treści postanowieniami ustawy (por. wyrok NSA z dnia 28 lutego 2003r., sygn. akt I SA/Lu 882/02, *Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych*).

Podnieść również należy, że formułując określoną delegację do wydania aktu wykonawczego, ustawodawca przekazał upoważnienie do uregulowania wyłącznie kwestii nie objętych dotąd żadną normą o charakterze powszechnie obowiązującym. Zatem z istoty aktu prawa miejscowego wynika niedopuszczalność takiego działania organu realizującego delegację ustawową, które polega na powtarzaniu bądź modyfikacji wiążących go norm o charakterze powszechnie obowiązującym.

Tymczasem Rada Gminy w Pawonkowie, przepisem § 12 ust. 5 Regulaminu powtórzyła brzmienie przepisu art. 90e ust. 3 ustawy o systemie oświaty. To z kolei stoi w sprzeczności z zasadą legalizmu, określoną w art. 7 Konstytucji RP.

Mając powyższe na uwadze, uchwałę Nr XXVI/186/2013 Rady Gminy Pawonków z dnia 29 lipca 2013r., ze względu na wyżej opisane nieprawidłowości, należy uznać za wadliwą, co czyni stwierdzenie jej nieważności we wskazanych częściach uzasadnionym i koniecznym.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. WOJEWODY
ŚLĄSKIEGO
Dyrektor Wydziału Nadzoru
Prawnego

Krzysztof Nowak

- 1) Rada Gminy Pawonków
- za zwrotnym potwierdzeniem odbioru,
- 2) a/a.